

בית משפט השלום בירושלים

ת"ט 8803-01-23 ערך הלוואות כהלכה בע"מ נ' גרוזמן

תיק חיצוני: 515506-11-22

בפני כבוד השופטת מיקה בנקי

זוכה ערך הלוואות כהלכה בע"מ

נגד

חייב מוטי גרוזמן

פסק דין

דחיית התנגדות לביצוע המחאה שהוגשה ללשכת ההוצאה לפועל.

תמצית העובדות ומסגרת המחלוקת

1. ביום 6.9.2018 נחתם הסכם הלוואה בין הזוכה ובין חברה זרה, שהחייב הוא בעליה ומורשה החתימה בה. בהתאם להסכם זה הלוותה הזוכה לחברה סך של 1 מיליון אירו עד ליום 15.6.2020 והחייב חתם כערב להתחייבויות החברה, הכל כמפורט בהסכם.
2. סעיף 7 בהסכם, שכותרתו "התחייבויות הערב", קובע בסעיף-קטן (א) שבכל עת שהלווה לא ימלא את התחייבויותיו בהסכם – ימלא אותן הערב במקומו. לצד זאת מובהר שתביעה נגד הערב תוגש רק לאחר מימוש הנכסים המשועבדים למלווה.
3. ס"ק (ב) שב וקובע שהערב מתחייב באופן בלתי חוזר ובלתי מותנה למלא את כל התחייבויות הלווה כלפי המלווה על פי הסכם הלוואה ואף מצורף כתב ערבות עליו חתם הערב.
4. היינו, במקביל לחובת החייב דנן למלא בעצמו את התחייבויות החברה אם לא תעשה כן בעצמה, קובע ההסכם שתביעה נגדו כערב תוגש רק לאחר מימוש הנכסים המשועבדים לזוכה.
5. החברה לא עמדה במועד הפירעון שנקבע בהסכם, גם לאור מגפת הקורונה שפרצה בעולם, והצדדים חתמו על מספר תוספות להסכם, שהאריכו את מועד הפירעון. בכל תוספת חתם החייב על ערבות לסכום הלוואה והריבית.
6. בהתנגדות החייב הוצגו חלק מהתוספות שנחתמו לאורך השנים והמועד שנקבע בתוספת האחרונה היה 31.7.2022, אך גם במועד נדחה זה לא עמדה החברה - והלוואה לא נפרעה.
6. בשלב מסוים מסר החייב לזוכה את המחאה דנן, המשוכה על סך מיליון ₪ ליום 15.8.2022.

בית משפט השלום בירושלים

ת"ט 8803-01-23 ערך הלוואות כהלכה בע"מ נ' גרוזמן

תיק חיצוני: 515506-11-22

7. הזוכה טוענת שההמחאה נמסרה לה לפרעון החוב ובמסגרת הסכמי ההארכה שדחו את מועד הפרעון משך שנתיים ויותר. לפיכך, לטענתה, היא זכאית להיפרע מהשטר שנמסר על חשבון ההלוואה ובהיותו כזה לא חלים עליו הסייגים הקשורים לערבות עליה חתם החייב.
8. החייב טוען שההמחאה נמסרה כחלק מערבותו לפרעון החוב ולפיכך חל עליה סעיף 7 בהסכם הקובע שלא ניתן יהיה לתבוע את החייב אלא לאחר מימוש הנכסים המשועבדים בהסכם.

מסירת שטר על תנאי

9. טענת התנאי שמעלה החייב אינה נגלית על פני השטר, ואולם החייב טוען לזכותו על פי סעיף 20(ב)(2) בפקודת השטרות להוכיח שהמסירה הייתה 'על תנאי ולא לשם העברת קניין', ולדידו שהייתה תחת מגבלות הערבות בהסכם ולא כפירעון ישיר על חשבון החוב.
10. על מנת להוכיח טענתו ל'תנאי' מפנה החייב לטופס המימוש שמילאה הזוכה בעת שפתחה את תיק ההוצאה לפועל ובו ציינה שהשטר ניתן בגין הלוואה על פי הסכם מיום 6.9.2018. הזוכה צירפה לטופס את הסכם הלוואה ואת התוספת האחרונה מיום 24.7.22.
- לטענת החייב הדבר מלמד שתנאי הלוואה חלים על השטר וכדבריו 'לא יכולה להיות מחלוקת שהשיק ניתן כחלק מתנאי ההסכם ועל פיו'. בהמשך לכך מבקש החייב להוסיף ולהניח שנקודת המבט של הזוכה היא שהחייב נתן את השיק כחלק מהערבות.
11. הזוכה ציינה שהריבית על השיק היא לפי ריבית הפיגורים הקבועה בהסכם לתשלום בפיגור. לטענת החייב אילו היה התשלום שלא על פי הערבות – לא היה מחויב בריבית שהרי, כדבריו של החייב בסיכומיו, 'אין קשר בין השיק לבין ריבית הלוואה'.
- החייב מוסיף וטוען שמי שמשלם תשלום על חשבון פירעון – לא משלם ריביות של הלוואה.
12. הזוכה דוחה את טענות החייב ואת 'ההיסקים הלוגיים' שהוא מבקש להסיק. לדידה אכן השטר ניתן על חשבון פירעון הלוואה וכתנאי להסכמתה להארכת המועד - ומכאן שלא ניתן כחלק מערבות שמימושה תלוי בתנאי ועשוי להתקיים בעתיד אלא למימוש שוטף ועל חשבון פירעון הלוואה בפועל.
- יתר על כן – כל תשלום על חשבון הלוואה ולאחר המועד שנקבע לתשלום נושא בהכרח ריבית פיגורים. אם שיק שנמסר לפירעון לא כובד ומימושו מתבצע בלשכת ההוצאה לפועל – בהכרח תחול בגבייתו ריבית פיגורים.
13. סבורני שבעניין זה הצדק עם הזוכה ואין בידי לקבל את טענות החייב.
- החייב לא הוכיח קיומו של תנאי אלא ביקש להסיקו מהיקשים לוגיים שאין בבסיסם לא היגיון מסחרי או אחר ולא בדל עובדה מוכחת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"ט 8803-01-23 ערך הלוואות כהלכה בע"מ נ' גרוזמן

תיק חיצוני: 515506-11-22

14. הימנעות החייב מלפרט את טענותיו להכנסת ההמחאה תחת כנפי הגדרתו כ"ערב" והותרתן בגדר טענות כלליות הלוטות בערפל לא מביאה להסקת 'תנאי' רק מעצם העלאת הטענה אלא דווקא תומכת, כמפורט להלן, בקביעה שענייננו בהגנת בדים.

הגנת בדים

15. התנגדות לביצוע שטר נבחנת כבקשת רשות להתגונן מפני תביעה בסדר דין מקוצר והזוכה הפנתה בעניין זה לפסיקה המחייבת את המבקש להתגונן 'להיכבד ולהיכנס לפרטי העובדות שעליהן הוא מבסס את טענות ההגנה שלו'.

16. בענייננו לא נכנס החייב לפרטי העובדות העומדות ביסוד טענותיו אלא רק ציין שלדידו מדובר ב"שיק ערבות" שמסר לזוכה והסתמך על סעיף 7 לעיל בהסכם הקובע שלא תוגש נגדו תביעה כערב לפני מימוש הנכסים המשועבדים בהסכם.

היינו החייב 'הניח את המבוקש' שמדובר בשיק ערבות ומשם הפנה למעמדו כערב.

17. החייב לא התיימר להבהיר מתי מסר את השיק כערבות, כאשר ההסכם נחתם ביום 6.9.2018 ותאריך הפרעון שרשם על השיק הוא 15.8.2022.

האם לטענתו הייתה זו ערבות שמסר במועד חתימת ההסכם או במועד חתימת אחת מהארכותיו של ההסכם ואיזו או שמא במועד אחר המנותק מהן?

מדוע קיומה כ"בטוחה" כטענתו וכחלק מהערבות לא הוזכר בהסכם הראשון או בכל הסכם הארכה לאחריו, וזאת במיוחד שבצמוד לכל הסכם שכזה חתם החייב על כתב ערבות לסכום ההלוואה והריבית שקיומו נזכר במפורש בכל הסכם?

ובפרט, מה הטעם והצורך במסירת המחאה כביטחון בלבד אם ממילא חתם החייב על כתבי ערבות הן במעמד חתימת ההסכם והן במעמד כל הארכה שלו?

שתיקת החייב והעדר כל פרט ענייני בתצהירו תומכים בקביעה שענייננו בהגנת בדים גרידא.

18. החייב הפנה לפסיקה הקובעת שבבקשת רשות להגן לא מקפידים עם החייב ובית המשפט ייטה להיעתר לבקשה בכל מקרה בו מגלה תצהיר החייב הגנה אפשרית ואפילו הגנה דחוקה.

החייב המשיך וציטט את אותה פסיקה בה נקבע שאם עמד החייב לחקירה נגדית ועלה ממנה שגרסתו מופרכת או בשקר יסודה ובית המשפט השתכנע שהגנתו היא הגנת בדים – לא ייעתר לבקשת הרשות להתגונן.

נראה כי הסיפא של פסיקה זו הולם את ענייננו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"ט 8803-01-23 ערך הלוואות כהלכה בע"מ נ' גרוזמן

תיק חיצוני: 515506-11-22

19. בחקירתו הנגדית ניתנה לחייב הזדמנות להוסיף ולהבהיר את מה שנעלם מתצהירו – אך לא היה בתשובותיו כדי להועיל להגנתו. נהפוך הוא (עמ' 1 29 – עמ' 2 ש26):

- באשר לנסיבות מסירת ההמחאה אמר החייב שנתן אותה בחתימת ההסכם אך אינו זוכר אם במעמד החתימה עצמו או ימים ספורים לאחר מכן.

- במענה לשאלה לפי מה נכתב מועד הפרעון על ההמחאה (כארבע שנים לאחר מועד חתימת ההסכם וכשנתיים לאחר מועד הפרעון המקורי על פי ההסכם) השיב החייב לפתע שלבקשת הזוכה נתן המחאות שהוחלפו כל שלושה או שישה חודשים וההמחאה דנן היא אחת האחרונות בהחלפות אלו.

הזוכה התנגדה להרחבת חזית והצדק עמה, אך מכל מקום תשובת החייב מלמדת שלא אמר אמת, בלשון המעטה, כאשר טען שההמחאה נמסרה במועד החתימה או בסמוך לה.

- החייב טען שההמחאה ניתנה "כחלק מתנאי הלוואה" אך לא ידע "אם זה מופיע בהסכם" ולאחר עיון בהסכם הודה שהוא "לא רואה את זה כרגע".

- כאשר נשאל החייב מדוע יש צורך בשיק בטחון כאשר הוא ממילא חתום כערב השיב שאינו יודע לתת תשובה ספציפית אבל הזוכה ביקשה 'כל מה שאפשר' כערבות וכבטוחות.

20. לאור האמור יש לקבוע שהחייב לא הציג בדל ראיה או עיגון לטענתו שההמחאה ניתנה כחלק מערבותו להסכם ואין אלא לקבוע שהיא ניתנה כתשלום על חשבון פירעון החוב.

21. ציון הבטוחות והיות החייב ערב להסכם צוין מפורשות בכל מסמך שנחתם בין הצדדים – ולא עלה ולו ברמז שבנוסף לכתב ערבות נחתמת גם המחאה לביטחון.

העדר מענה לתמיהה מה תכליתו של כפל מיותר שכזה מוסיפה ומחזקת את המסקנה שלא מדובר בהמחאה לביטחון – אלא בהמחאה לפירעון.

22. ניכר שההמחאה לא נמסרה, כטענת החייב, בסמוך לחתימת ההסכם המקורי אלא במועד מאוחר יותר ובהעדר כל סממן לפגום בתקפותה זכאית הזוכה לממשה לאלתר.

23. במצב דברים זה ניכר שהגנת החייב היא הגנת בדים ועל כן אני מורה על דחיית התנגדותו.

טענות נוספות

24. הזוכה מבקשת ללמוד על היות ההמחאה לפירעון ולא ערבות גם מהעובדה שהחייב לא ביטל אותה אלא היא לא כובדה בבנק מחמת העדר כיסוי.

לדידה אם הייתה זו המחאת ערבות היה החייב מבטלה והותרתה בתוקף מלמדת על הציפייה שתפרע חלק מהחוב. אין בידי לקבל טענה זו שכן אין להניח שכל שיק ערבות בהכרח מבוטל.

בית משפט השלום בירושלים

ת"ט 8803-01-23 ערך הלוואות כהלכה בע"מ נ' גרוזמן

תיק חיצוני: 515506-11-22

מטרתו של שיק הנמסר לערבות היא להיפרע בהתאם לתנאי הערבות וביטולו לא עולה בקנה אחד עם מטרה ברורה זו.

25. הזוכה טוענת עוד, בבחינת למעלה מהדרוש, שיש לדחות את הגנת החייב כהגנת בדים גם מפאת חוסר תום הלב המשווע שהיא מוצאת בטענתו ולפיה עליה קודם כל לממש את השעבודים הקבועים בהסכם.

משעה שהוכח שהשעבוד בגין הנכס בשוויץ כלל לא נרשם ולטענתה אף לא ניתן לממש את השעבוד בבגליה – וכל אלו אך באשמת החייב לבדו אשר אינו חותם על המסמכים שיאפשרו זאת – אין לאפשר לו לטעון כל טענה הנסמכת על דרישה למימוש השעבודים על פי ההסכם.

אכן ניתן לראות בטענות החייב בעניין זה חוסר תום לב, אך לאור ההכרעה לעיל אין בהן להשליך על ההליך דנן, בו נקבע כאמור מעמדה של ההמחאה ככזו שניתנה לצורך פירעון ישיר של החוב ולא כיבטוחה נוספת מטעם החייב בכובעו כערב.

סוף דבר

26. ענייננו בהתנגדות חייב למימוש המחאה שמסר לזוכה.

27. אני דוחה את טענת החייב שההמחאה ניתנה כחלק מערבותו להסכם ושחל עליה תנאי כלשהו. לא הוכח חלות תנאי-הערבות על ההמחאה ונקבע שהיא ניתנה לצורך פירעון ולא כיבטוחון.

28. לאור האמור הגנת החייב היא בגדר הגנת בדים גרידא וההתנגדות נדחית. התיק יוחזר ללשכת ההוצאה לפועל להמשך הליכים.

29. החייב יישא בהוצאות הזוכה ושכר טרחת בא-כוחה בגין הליך זה ובהתאם לסכום ההמחאה בסך של 55,000 ש"ח.

ניתן היום, ד' סיוון תשפ"ג, 24 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

מיקה בנקי, שופטת